

Interpellasjoner til fylkestinget, 16.-17.juni 2021

Frist for å sende inn interpellasjon: Torsdag 10.juni, kl 0900

Oversikt mottekne interpellasjoner

Nr.	Avsender	Tema
1.	Trym H. Aafløy (UA) og Knut Inge Andersen (FNB)	Om vedtak i sak om forlenging av bybane til Spelhaugen
2.	Jeanette Syversen (R)	Om solidaritet med det palestinske folket
3.	Åsmund Berthelsen (SV)	Om oppretting av nasjonalpark/landskapsvernområde og vindindustri

MOTTEKNE INTERPELLASJONAR

1. Trym H. Aafløy (UA) og Knut Inge Andersen (FNB); om vedtak i sak om forlenging av bybane til Spelhaugen

Vedtak i sak om forlenging av bybane til Spelhaugen

Politiske vedtak i Vestland fylkesting føreset at sentral, oppdatert og relevant informasjon ligg føre når vedtak blir fatta.

I BT 7.juni kom det fram at ein har stor inntektssvikt i bompengainntektene i Bergen. Dette oppslaget kom berre få dagar etter møtene i SAMO og FU, der det vart gjort prinsippvedtak om ekstrainvesteringar for å forlenge bybanen til Spelhaugen.

Vestland Fylke har store garantiansvar knytt til utbygging av bybanen, der låneopptaket no er 5,3 milliardar kroner. Ein ligg allereie no nær grensa for maksimalt låneopptak.

Permanente endringar i folk sine reisevanar, samt sterk auke i elbilandelen i bomringen, kan medføre varig nedgang i bompengainntektene. Dette vil medføre økonomiske utfordringer med allereie igangsett bybaneutbygging.

Spørsmål;

Vurderer fylkesordføraren at føresetnaden om sentral, oppdatert og relevant informasjon var oppfylt i SAMO 25.5 og FU 2.6, i sak om forlenging av bybanen til Spelhaugen?

Framlegg til vedtak;

Det vert lagt fram ei sak til fylkestinget i 3.kvartal med oppdatert oversyn og prognoser for inntektsutvikling i bomringen i Bergen, mellom anna basert på endring i reisemønster og auke i elbilandel.»

Svar frå fylkesordføraren:

Fylkesordfører meiner at saka om forlenging av bybane til Spelhaugen er tilstrekkeleg opplyst, ettersom svikt i bompengainntekter ikkje er relevant for ei eventuell forlenging av Bybanen frå Oasen til Spelhaugen. Dette prosjektet vil verta finansiert av ein kombinasjon av statlege midlar og eit bidrag frå private utbyggjarar i området.

Bompengeinntektene i bypakke Bergen vert følgt tett opp, mellom anna gjennom rapportering frå Ferde. Passeringar pr. månad er også tilgjengeleg på ferde.no/statistikk.

2. Jeanette Syversen (R); om solidaritet med det palestinske folket

«SOLIDARITET MED DET PALESTINSKE FOLKET!

I over 50 år har staten Israel okkupert palestinske område og skapt ein apartheid-stat. Millionar av palestinarar er drivne på flukt. Gaza er i realiteten blitt eit stort ope fengsel med over 2 millionar menneske på eit lite landområde. Den siste tida er nok eingong hundrevis av palestinarar blitt drept og tusenvis alvorleg skadde etter israelske angrep på Gaza-stripa. Urovekkande mange av dei er born. Mange tusen er blitt heimlause, og har mista sine kjære våren 2021. Dette har skjedd i ein særskild krevjande situasjon ved sjukehusa, med allereie manglande ressursar til å ta hand om covidpasientar.

Sjølv om FN, mange land og internasjonale organisasjonar har tatt sterkt avstand frå den israelske okkupasjonen og krigshandlingane den siste tida har ikkje dei israelske styresmaktene latt seg påverke til å endre kurs. Etter det israelske nyvalet nyleg, er situasjonen meir open. Dette må Norge og dei andre landa i Tryggjingsrådet i FN nytte til å stille krav til den nye regjeringa i Israel. Vestland fylkesting må no utfordre den norske regjeringa til å ta eit ansvar for å skape fred i Midtausten og vise solidaritet med det palestinske folket som har levd under kolonialisme i 5 generasjonar og stadig må leve med dei brutale følgjene av at den folkerettsstridige Israelske okkupasjonen held fram.

Fagforbundet og LO sin humanitære hjelpeorganisasjon Norsk Folkehjelp har avdekka at Statens pensjonsfond utland (SPU/Oljefondet) har investert i 64 selskap med verksemder på okkupert palestinsk område.

Ein tredel av desse porteføljeselskapa finns i lista over selskap som FNs høgkommissær for menneskerettar publiserte i februar 2020. FN-lista har selskap som har aktivitetar som høgkommissæren hevdar er heilt i strid med folkeretten og FN sine prinsipp for ansvarleg næringsliv. Investeringane er på rundt 165 milliardar kroner, og kan knytast til israelsk busetnad på Vestbredden eller til okkupasjonsøkonomien elles.

3. mai lanserte Fagforbundet og Norsk Folkehjelp kampanjesida

www.fagforbundet.no/oljefondet. Hittil har rundt 11 000 personar sendt brev til Norges Bank, Etikkrådet, finansministeren og Stortingets finanskomité og bede om at Norge trekkjer Oljefondet ut av alle desse selskapa.

På denne bakgrunn vil eg spørje fylkesordføraren:

1. Er fylkesordføraren samd i at norske styresmakter og Norge som medlem av Tryggjingsrådet må ta eit mykje større ansvar for å løyse konflikten i Midtausten og sikre palestinarane sine menneskerettar?
2. Er fylkesordføraren samd i at Oljefondet ikkje skal nyttast til investeringar i strid med folkeretten og FN sine prinsipp for ansvarleg næringsliv?

Framlegg til vedtak:

1. Vestland fylkesting er djupt bekymra for framtida for det palestinske folket og vil sterkt oppmode regjeringa om å ta ansvar, m.a. gjennom Tryggjingsrådet i FN for at palestinarane sine menneskerettar blir respektert.
2. Vestland fylkesting vil sterkt oppmode om at Oljefondet snarast trekkjer seg ut av alle investeringar i område som Israel har okkupert og andre selskap som driv i strid med folkeretten og FN sine prinsipp for ansvarleg næringsliv.
3. Vestland fylkeskommune skal ikkje kjøpe varer eller tenester som er produsert i strid med folkeretten på okkuperte område, eller direkte eller indirekte investere i selskap og fond som medverkar til brot på folkeretten. Aktuelle leverandørar skal gjere greie for at dei tilfredsstillar desse krava.»

Svar frå fylkesordføraren:

Saman med verdssamfunnet har me alle vore vitne til vårens tragiske utvikling i konflikta mellom israelarar og palestinarar. Begge sider må ta sin del av ansvaret for denne siste oppflamma, og dei menneskelege lidningane dei har ført til. Det må jobbast målretta for å få ein slutt på valdshandlingane.

Spørsmål 1: Er fylkesordføraren samd i at norske styresmakter og Norge som medlem av Tryggjingsrådet må ta eit mykje større ansvar for å løyse konflikten i Midtausten og sikre palestinarane sine menneskerettar?

Svar: Konflikta mellom israelarar og palestinarar er ei særskild sak som det ligg til dei nasjonale styresmaktene å arbeide med. Fylkesordføraren forventar at dei tek dette ansvaret i alle aktuelle fora, og i samarbeid med andre aktørar som jobbar for at konflikta skal få ei fredeleg, permanent løysing.

Spørsmål 2: Er fylkesordføraren samd i at Oljefondet ikkje skal nyttast til investeringar i strid med folkeretten og FN sine prinsipp for ansvarleg næringsliv?

Svar: Som representanten kjem inn på, har Noreg eit særskilt reiskap til påverknad i Statens pensjonsfond utland, som regel kalla Oljefondet. Investeringane til fondet har sidan 2004 skjedd på grunnlag av eigne etiske retningslinjer. Fylkesordføraren forventar at investeringane til Oljefondet står oppunder styresmaktene sine overordna mål, også i Midtausten-spørsmålet.

3. Åsmund Berthelsen (SV); om oppretting av nasjonalpark/landskapsvernområde og vindindustri

*«Interpellasjon om oppretting av nasjonalpark/landskapsvernområde og vindindustri
Miljødirektoratet foreslår at tre heilt nye område i Vestland fylke vert vurdert som nasjonalpark eller landskapsvernområde, Hornelen i Bremanger, Masfjordfjella i Alver og Masfjorden og Øystesefjella i Kvam, Samnanger og Vaksdal. Miljødirektoratet foreslår også å utvide dei eksisterande nasjonalparkane, Jostedalbreen og Jotunheimen. Og dei gjer framlegg om å gjere Ålfotbreen landskapsvernområde om til nasjonalpark.*

Alle forslaga har lokal støtte, i følgje Miljødirektoratet. Det har derimot ikkje eit forslag om å gjere Naustdal -Gjengedal landskapsvernområde i Bremanger, Sunnfjord, Kinn og Gloppen kommune. Difor kjem ikkje direktoratet med forslag om det.

I tillegg er det initiativ i fylket vårt for å få nasjonalpark på Reksteren, Tysnes og Søre Øyane. Det som vert nemnt som Søre Bjørnafjorden nasjonalpark.

Bakgrunnen for alle forslaga om nasjonalpark/landskapsvernområde er sikring av naturmangfaldet og sterke friluftsliv -og rekreasjonsinteresser. Oppretting av verneområde kan også vere viktig for reiselivsnæringa.

Nasjonalpark eller vindindustri?

For to av områda som vert foreslått til nasjonalpark/landskapsvernområde vil eit vern vere i direkte eller indirekte konflikt med planar for utbygging av vindindustri.

I fjellområda mellom Osterfjorden og Sognefjorden i kommunane Alver, Modalen, Masfjorden, Gulen og Høyanger arbeider fleire selskap ei gigantutbygging av vindturbinar. med til saman 65 mil med breie vegar i fjellområda. Ein del av dei planlagde vil kome i Masfjordfjella som er foreslått som nasjonalpark/landskapsvernområde. Det er sterk lokal motstand, inklusiv kommunane, mot desse planane.

Vest for Hornelen i Bremanger er det også omfattande planar for utbygging av vindindustri på Bremangerlandet. Ein nasjonalpark på Hornelen vil få vindturbinar som næraste nabo, og med det redusert verdi som verneområde.

I juni for eit år sidan vedtok eit samrøystes fylkesting: «Vestland fylkesting vil ikkje ha utbygging av vindkraft i urørd natur eller på bekostning av viktige verdier knytt til natur, landskap, kulturminne/kulturmiljø og reiseliv, og som er i strid med kommunestyrevedtak. Vindkraft til havs skal utviklast i samråd med havbruk- og fiskeinteressene.»

Med forslag om å opprette nasjonalpark i Masfjordfjella er naturverdiane godt dokumenterte, og det vil vere ei naturleg oppfølging av vedtaket i juni i fjor å seie nei til planar om vindindustri.

Er fylkesordføraren samd i at det vil vere uaktuelt å støtte planar for vindindustri i Masfjordfjella og i dei andre områda i Nordhordland?

Vidare vil eg gjerne vite korleis fylkeskommunen vil følgje opp vedtaket om vindindustri frå juni 2020 og forslaga om nye verneområde i Vestland fylke.

Kommunane i dei områda som no vert foreslått utgreidd vidare har fått høve til å kome med innspel før Miljødirektoratet kom med sine forslag. Har fylkeskommunen på nokon måte vore involvert, og korleis vil fylkeskommunen følgje arbeidet vidare?

Framlegg til vedtak:

Vestland fylkeskommune stiller seg positive til nasjonalpark i dei vindkraftutsette Masfjordfjella.

Vestland fylkeskommune stiller seg positive til at områda Hornelen og Øystesefjella vert utgreidd til å verte verneområde som nasjonalpark eller landskapsvernområde. Vidare at Ålfotbreen vert gjort om frå landskapsvernområde til nasjonalpark.

Vestland fylkeskommune etterspør arbeid med å utgreie fleire område som nasjonalpark/landskapsvernområde, slik som Reksteren på Tysnes og Søre Øyane.»

Svar frå fylkesordføraren:

Fylkesordføraren besvarer dei tre konkrete spørsmåla i interpellasjonen, som er referert under.

1. Er fylkesordføraren samd i at det vil vere uaktuelt å støtte planar for vindindustri i Masfjordfjella og i dei andre områda i Nordhordland?
2. Vidare vil eg gjerne vite korleis fylkeskommunen vil følgje opp vedtaket om vindindustri frå juni 2020 og forslaga om nye verneområde i Vestland fylke.
3. Kommunane i dei områda som no vert foreslått utgreidd vidare har fått høve til å kome med innspel før Miljødirektoratet kom med sine forslag. Har fylkeskommunen på nokon måte vore involvert, og korleis vil fylkeskommunen følgje arbeidet vidare?

Spørsmål 1

Eventuelle søknader om vindkraftutbygging er underlagt konsesjonshandsamaing. Konsesjonssøknader om ny produksjon av vindkraft må ha lokal forankring og støtte i kommunestyret for søknadsområdet. Konsesjonssøknad skal sendast på høyring, og då vil saka bli lagt fram for Fylkesutvalet for uttale. Fylkeskommunen har ikkje fått nokon saker til uttale om vindkraft i Masfjordfjella eller i Nordhordland etter at fylka ble slått saman til Vestland. Det kan vere klokt å vente med å uttale seg til vi har fått konkrete saker å uttale oss om. Det er til dømes stor forskjell på eventuelle søknader om vindturbinar i industriområdet på Mongstad og i eit uberørt fjellområde. Sistnemnde er det som kjent stor folkeleg motstand til.

Spørsmål 2

Fylkesordfører viser til at det gjennom Utviklingsplan for Vestland er vedteke at fylkeskommunen skal utarbeide *Regional plan for fornybar energi*. Fylkesrådmannen har varsla at dette arbeidet vil starte hausten 2021. Dette er planen som skal utarbeide ein ny og tydeleg politikk på energifeltet. I Utviklingsplanen er det lagt til grunn at ein i prosessen skal vurdere korleis retningslinene for arealbruk i gjeldande planar for vindkraft og småkraftverk skal bli vidareført. Etter Fylkesordfører si vurdering er det i denne prosessen ny politikkkutforming bør skje.

Administrasjonen vil følgje opp gjennom å legge fram godt opplyste saker til politisk handsaming når det kjem søknader om ny kraftutbygging eller andre forslag som fylkeskommunen skal gi høyringsuttale til.

Spørsmål 3

Fylkesordfører er kjent med at det har vore arbeidd med konkrete forslag til nye verneområde i Vestland fylke. Miljødirektoratet sendte 30. oktober 2018 eit brev til Statsforvaltaren i Vestland med oppdrag om å peike på kandidatområder for supplerande vern. I februar 2019 sendte Statsforvaltaren forslag til 99 nye aktuelle verneområde, basert på deira faglege vurderingar. Slik eg har forstått det var det i dette arbeidet ikkje dialog med verken fylkeskommunen eller kommunane.

Miljødirektoratet har i etterkant valt ut 38 lokalitetar som dei har oversendt til Klima- og miljødepartementet. I arbeidet med tilrådinga hadde Miljødirektoratet videomøter med dei kommunane som er direkte berørt. I desse møta var ikkje fylkeskommunen invitert.

Dersom departementet går vidare og startar formelle prosesser knytt til vedtak om nye verneområde, vil fylkeskommunen kunne gi innspel i to rundar. Først gjennom ei oppstartsmelding med nokre vekers høyringsfrist, deretter ei større høyringsprosess når verneplanen er klar. Her vil det vere minimum 2 månaders høyringsfrist.

Blant dei 38 lokalitetane som er tilrådd er Masfjordfjella, Hornelen og Øystesefjella inkludert. Det er derimot ikkje forslag om vernelokaliteter på Reksteren og Søre Øyane.

Fylkesordfører er kjent med at Naturvernforbundet og andre har ønske om ei Nasjonalpark i Søre Øyane. Dette er knytt til lokalitetar med regnskog av stor verdi som har blitt kartlagt i arbeidet med ny E39. Statsforvaltaren i Vestland arbeider her primært gjennom ordninga med frivillig skogvern for å få verna lokalitetane utanfor planområdet for ny E39. I Statsforvaltaren sitt høyringsinnspel til oppstart av Statleg reguleringsplan for ny E39 Stord-Os, bad dei om at regnskogslokalitetar utanfor planområdet vert gjort til naturreservat som ein økologisk kompensasjon for lokalitetar som går tapt i utbygginga. Når den statlege reguleringsplanen vert sendt på høyring, vil saka bli lagt fram for Fylkesutvalet i Vestland.